

دوژمن

خه ونیکی سووک

تاسه ی

هاتنی بوو

من، باوه شم

ئاواله بوو

بیریکی کورت و

دو چاوی سر و

ئه نگوستیکیش

له سه ر ماشه ی تفه نگی،

هه ر هه موویان

چاوه پوانی فه رمانی

سه رگه وره یه ک بوون!

تابلۇ

بولىدۇ... بولىدۇ:

مەن ۋە توش دوو تاپۇين

- دوو تاپۇين ئاۋارە ۋە ۋىل -

زىراۋمان لە يەكتەر رزاۋە ۋ

تېنەگەين...

ئەم تابلۇيە،

بە دەستى كى نەخشاۋە؟!

مه‌حکووم

... که سهر به‌رزانه، سهرت هه‌لینی

ئازادانه،

قسه‌ت به‌گشت که‌س رابگه‌یی

تۆ مه‌حکوومی!

مه‌حکووم به‌درکاندنی نه‌یینی!

پیناسه

ئیمه له چاخیکا ده‌ژین

که بۆ هه‌لفرین

پیناسه ناده‌ن به‌وه‌ی

چنگ گیر نه‌کا له‌سه‌ر بستیک زه‌مین!

لە نیوان بۆرژان و بیخەویدا

ئەو هتا ...

نە زەوی هە لمدەگرئ و

نە هەوالی ئاسمانم!

بە سەرگردانی

لە نیوان بۆرژان و بیخەویدا

لیم بازەر دەبن ساتەکانی ژیانم!

ئاوارە!

لە نیوان ئاسمان و زەویدا

تاویری لەشم،

بارە لە سەرشانم!

دهرد

دهردم ئه‌وهیه
که نازانم دوژمنم کێیه؟
ساز و به‌رگی شه‌ر بیۆشم
تا شه‌ربه‌تی مه‌رگی کامه شه‌رگه بنۆشم؟!

یاد

لەوێ تا ...

ساتەکانی دلم

دەگەلت ھاوڕین

وشەکانم

بێ قەرارن

بۆ شیعریک دەگەرین

کە ناوی تۆی تیدا بێ و

لەویدا بیانھۆنمەوێ

تا ...

هێدی ... هێدی

دەگەلت بدوین!

گۆرانى قەۋزە گرتوو

بە پەسنى ھاژەى رووباران

شان ۋ شىكۆ دەكپن

بۆ خۇتان

ئىۋە ئەى بۆقانى

دەم چۆماۋا!

قىرەتان لىل دەكا

خورپەى ژيانى چەم

گۆرانى قەۋزە گرتۈۋى ئىۋە

ناھىلى كەس تىيگا

لە سروۋدى بى ۋەنەۋزى ئاۋ!

كەسكە رەنگى ئىۋە

ناھىلى كەس بىيىنى

پەيامى ھەمىشە سەۋزى ئاسمان!

ئىۋەكە خۇتان ئاۋەھا

بە ئەۋىندارى ئاۋ دەنۈيىن

ئەۋىنتان،

ئاۋ ۋ روۋبارە

كاتى باران

بۇ لىفەي گەلا

بەسەر سەرتانا ديارە؟!

ئەدى بۇ ھەمىشە

قورسايى خەۋ

لەسەر پىلۋى چاۋتان ۋ

لەسەر سىنەتان بارە؟!

لہ دایکبوون

شہ و کپ،

زہوی چاوہ پئی

عومری ٹہ ستیرہ یہ ک

ٹہ وا ہاتہ کۆتایی

ژووریکی کپ،

خیزانی چاوہ پئی

گریانی کۆرپہ یہ ک

وا ہہ موومان پیڈہ کہ نین !

ژیانه‌وه

پیت وایه ئه‌و ده‌نکه به‌فرانه‌ی
 به‌تینی ئه‌وینی تاو ده‌توینه‌وه
 ده‌گه‌نه‌ کۆتایی ژیان؟!

نایانبینی؟!
 له‌م به‌هاری سه‌ره‌له‌دانه‌دا
 چلۆن به‌دونیا دینه‌وه
 سپی سپی،

گولووکه‌کان!

فامی مانگ

شہو کہدیت و

تی ٹہ پھ پئی...

ٹہ و مانگہ،

ہر زیاتر و زیاتر زہرد ہل ٹہ گہ پئی

تو بلیی

غہ می کام ہہ ژاری لہ دلدا بی؟

ہہ تا دی

گہ ورہ و گہ ورہ و گہ ورہ تر دہ بی!

رابە. ھەستە

رابە، ھەستە!

ئەرى!

لېى بىستېنەو ھەنگاۋەكانت

ئەم زەمانە سەر شىتە

زۆر لەمىژە،

تۆى بە جى ھىشتوۋە!

رابە، ھەستە!

ئەرى!

لېى بىستېنەو ھاۋەكانت

چاۋساغەكەت،

زۆر لەمىژە،

دەستى تۆى بەرداۋە و

رۆىشتوۋە!

ریښوار

... پیل او ه کانی،
ناره ناری ناو جانتا که ی
ئاواییه ک له سهر ری ...

ئاواییه ک له سهر ری
ناره ناری ناو جانتا که ی
پیل او ه کانی ...؟!

ته رج

زهوی پی پی پیده که نی
 وئاسمان قاقا ده کیشی
 به فر، ئاشنای نیه!
 نه رووحی، نه جهسته ی دائه پوشی
 له ناو جه رگی زستان و زریانا
 تاک و ته را به جیماوه
 ته نیا هه لمیکه
 له نیو هه وا
 ئه و هه ژاره ی وا
 داریکی رووت پالی پیوه داوه!

ژیان

ئه‌مپۆش ...

ئه‌شی

جاریکی دی بمرم!

ئه‌وه‌یه قسه‌ی

گشت به‌ره‌به‌یان و سه‌حه‌رم

کاتی که

له‌خه‌و راده‌بم و

ده‌بینم به‌خه‌به‌رم!

راز

هه ل ئه فری مه ل،
 له گه رمه ی سه رماو
 ره شه با و
 ته نانه ت ئه و کاته ی
 گرمه و گاله و
 هه وره بریسکه یه .

«هه میشه ئاواله یه،
 ده روازه کانی ئاسمان»
 ئه وه گه وره ترین هیواوه نیمای
 بال لیدانی یه ک بالنده یه .
 مه ل،

ئه و رازه ی بو درکاوه
 که وا
 سامی شکاوه
 له خشپه ی پی ناو سه وزه لان و
 له دزه نیگای ناو ه شارگاگان و
 ته نانه ت،
 سامی شکاوه

له سووسه ی هه رچی راوچی و گولله یه !

مهودا

هه ر له منه وه،

هه تا

ناموڻي ناو سياماله ڪاني ٿيوه

هه تا

ٻوٺي ته ڀري

خاک و خولي ٿم هه واره!

ريي ته نيا،

چهن دله خورپه و

هه ناسه و

وشه ي ساڪاري سه رزاره!

دياريم،

داوڻيڪ گولاله سووره ي

پيڏه شته ڪان و

به رچنيڪ هه نار و

باوه شيڪ توورپه يي لاساره!

له ميڙه وام به ڀيوه

بالام،

داريڪي رووته و

گوي سه رمي پيوه

له ميڙه وام به ڀيوه

نه له خوم دوور ٿه ڪه ومه وه و

نه ده گهم به ٿيوه!

بۆ عاشقان

له ناخی زهريادا،
نوقم دهبن و
له دلی ههتاوا،
دهتوينه وه ...
که چي
دلایان ههتاویکه و
له ناخی زهرياره
هه لدینه وه !

ریسالت

نه‌هاتووم هه‌تا،
 بۆ لاوازترین نیشانی پرسپارت
 له بهر دهمتا،
 هه‌زاران وه‌رامی هه‌راو روکه‌م
 رانه‌مه‌پێکی بی سهر و شوین بێنم
 له ئه‌ستێرکی بیرى تۆدا مۆل دهم

هاتووم هه‌تا پیت بێژم:
 که ویل ئه‌بی
 به دواى وه‌رامیکا،
 رووی پرسپارت فه‌رامۆش مه‌که
 هاتووم هه‌تا پیت بێژم:
 که هه‌ر پرسپاریکت بپرسه‌وه،
 هه‌زاران جار و
 هه‌رگیز،
 به‌زریوه و زرینگه‌یه‌ک دل خوش مه‌که!

«هه لپه رستان»

خانوویه ک تیکده دهن،
 چاوهیه کی له سهر دروست دهکن،
 ده رگایه ک ده به ستن،
 ده لاقه ی تیکده کن
 ده رگایه ک ده که نه وه
 ده لاقه که داده خن!
 مانگ بانگه یشت دهکن
 هه تاو ده رده پهرینن،
 ده گه ل هه تاو ئاشت ده بنه وه
 روو له مانگ وهر ده گیرن!
 تۆش تیناگه ی،
 ههر ده پروانی ...
 به لام هیچ!
 ههر هیچ نازانی!

ترس

لہوہ ناترسم
 کہ مہرگ، گیانم بسینئ
 بہ گڑھی خوی،
 پہر و پوم ھلہورینئ
 ترسم لہوہیہ
 کہ مردن
 دہستہ موی کردبی ژیانم
 دایکم بہ فیرو
 ھلی گرتبی ژانی زانم
 لہوہ ناترسم
 بی ناو نیشان بمرم
 ترسم لہوہیہ
 کہ بایہ خی ٹھوہم نہبی
 بستیک خاک بکہ نہ شوینی قہ برم
 لہوہ ناترسم کہ بمرم
 ھہر ئیستا، ھہر ئیمرو
 ترسم لہوہیہ کہ بمرم
 -بیخوم و بیخودا-

دوور لہ تو!

په‌پووله‌ی په‌یف

گه‌وره جوانم!
 به‌رله‌وه‌ی بی‌مه لات
 به‌ر له‌وه‌ی بی‌مه به‌رده‌رگه‌ی نیگات
 هه‌زاران په‌پووله‌ی په‌یف و قسه
 خو به ده‌لاقه‌ی دل‌ما ئه‌دهن
 به هیوای هه‌وای
 ده‌وری سه‌ری تو
 گێژ ده‌خۆن و
 هه‌راسانم ده‌که‌ن
 زۆر هه‌زیانه‌ ده‌ربازیان که‌م
 بی‌نه سه‌ر لکی زمانم،
 هه‌لیانفرینم
 بی‌نه سه‌ر ری‌ت،
 بچ‌رپینه ناو گو‌یت
 بگرن داوینی کو‌شت
 به‌رزی‌ن تار و په‌رده‌ی گو‌شت
 که‌چی گه‌وره جوانم
 که‌ دیمه‌لای تو
 که‌ دیمه‌ به‌ر ده‌رگه‌ی نیگای تو
 هه‌ندی له‌م په‌پووله‌ نازدارانه

هه ندی له م وشه ساکارانه

له درز و که لینی سینگمه وه

- هه ر پی نازانم. -

دینه دهر و دوور ئه که ونه وه

دوور ... دوور ...

هه لئه فږن بی سنوور

هه ندیکیان خوت لی ئه دزنه وه و

له په ناو په سیوان

سه رکز، خومات ئه که ن

چه شنی هه تیوان!

هه ندیکشیان خو دهر باز ئه که ن

دینه سه ر لکی زمانم

به لام که دهمه وی هه لیا نفرینم

بیاندرکینم

ناتوانم ... ناتوانم گه وره جوانم

چون به بیده نگی

له بهر تیشکی نیگاتا

گشت په ر و بالیان هه لپرووزاوه

زمانم،

تاویریکه و

له ناویدا،

لاشه ی هه زاران په پووله په یقی سووتاوه!

فريو

جەللادانى بېشە،
 دارىكىان ئەبىيۈە و
 ئەم،
 قاقا پىدەكەنى ...
 پىيان گوتىبوو:
 لە پارچە بەھەشتىكا دەژى
 شاد و غەنى!
 نەيدەزانى،
 بۇ دۆزەخى تەنوورى،
 لەت لەت،
 دەبىتە سووتەمەنى!

خۆشم ده‌وین وشه‌کانم

خۆشم ده‌وین وشه‌کانم
ئه‌و وشانه‌ی له‌گه‌لمن
ده‌م دوینن!
له‌ ته‌نیا‌یی ده‌رم دینن!
ئه‌و وشانه‌ی

گیانیان هه‌یه و
 رووح و ژیان.
 فام و مانا ده‌به‌خشن و
 تێده‌گه‌ن له
 ده‌رد و فه‌قر و ژان!
 ئه‌و وشانه‌ی
 ده‌ژین له‌ ناو خوین و خه‌ونما،
 تیکه‌لن له‌ مال و مانما،
 ده‌گرین له‌ گه‌ل ژین و ژانما!
 نه‌ک ئه‌و وشانه‌ی،
 له‌ ناو گیرفان
 له‌ جیی پاره
 ئه‌درین به‌ نان!
 نه‌ک ئه‌و وشانه‌ی،
 ده‌توینه‌وه و ده‌مرن
 که‌لاکن له‌ سه‌ر تاویری زمان!
 خو‌شم ده‌وین وشه‌کانم
 وشه‌ بی به‌شه‌کانم
 یه‌خسیره‌کانی ده‌ستی کیش و سه‌روا
 ئه‌و وشانه‌ی
 ته‌نگیان پی هه‌لچنراوه
 له‌رکه‌ی شی‌عری ته‌نگه‌به‌ردا!
 ده‌ست و پی به‌سه‌راوه‌کانی

ژیر قامچی وشکه بیر
 ئازادی لی سه‌نراوه‌کانی
 ده‌ستی کۆت و زنجیر!
 خوښم ده‌وین
 ئه‌ی وشه‌ی شیعر و
 هه‌ناسه‌ی هان!
 ئه‌ی ئاسوی بیر و
 تاسه‌ی هه‌رمان!
 بی ئیوه،
 نه‌ شیعر ده‌ژی
 نه‌ شاعیر ده‌بینی
 بی ئیوه،
 نه‌ زه‌وی پیده‌که‌نی
 نه‌ ئاسمان ده‌میني
 خوښم ده‌وین
 ئیوه‌ که
 چاوی شاعیر و ژینی شیعرن،
 ئیوه‌ که
 رووحي هه‌لفرین و بزه‌ی نه‌مرن!

بی نارامی

بی هه دادانم،
 هه ر ئه م لاولا ده که م
 جیم نابیتته وه
 له ناو بیده نگی ژووره که م
 سووکی،
 به پیده زکی
 خۆم ده ته کینمه وه له م خه وه
 رووت رووت،
 تا لیواری شه و دیم
 ئه مشه و،
 مانگه شه وه!

ره‌گ

نیگات،

هه‌رگیز،

به هیچ شتی‌که‌وه،

هه‌لمه‌واسه .

هزره‌کانت

زه‌رد هه‌لده‌گه‌رین!

ره‌گه‌کانت بزر مه‌که،

تا باله‌کانت،

هه‌لنه‌وه‌رین!

مه‌رگی دارستان

گه‌لای خووساوی داره
له‌به‌ر پیی تاقه ری‌یوار
هه‌ستی نووستووی ناو شاره
ده‌بوغزینی گه‌رووی یار

وه‌رین وه‌ک مۆرّه و مۆنه
له‌ روخساری ژیانه
سه‌ر شوڤییه بو ته‌مه‌ن
وه‌ک گنجی نیو چاوانه

بی چرکه، بی جم و جوول
گه‌لکه‌وتوون به‌لادا
ری‌یوار دلی پر له کوول
ئارام ئه‌روا به‌رادا

به سه ر لقي ژيانا
 گه لاي عومري ده مينی؟
 بلای روژي ره شه با
 ټه و لقه ش دانه شکيتي؟

چاوی پر له ټه سرين
 به دل خوین ده باریني
 بيري نه مان و وهرين
 کزه له جه رگی دیني

نه ک بو داري، دوو داران
 غه مباره و چاو به گريان
 ټاوا هارو ژاندوويـه
 مه رگی هه موو دارستان!

چىرۆكى ھەژارى

كەسىكە و

ھەموو شەوئ

لەسووچىكى ھەژارخانەكەى

لەسەر لاتەنىشت

خەوى لى ئەكەوئ

ھەلدەستى

ھەموو رۆژئ

بە ھەژارى

بە شەرپ دى
بۇ بە شەنانەكەي
لە پىي ناكەوى
تەنانەت ئەگەر
سرەوتىن بىسرەوى!
كەسىكە و
هەموو دەمى
لەگۈشەي دالە دىوانەكەي
خەرىكە ھىلانە چى دەكا
بۇ كۆتۈرى دەرد و غەمى!
ئەرى،
كەسىكە و
هەموو شەوى
لەسووچىكى ھەزارخانەكەي
لەسەر لاتەنىشت
خەوى لى ئەكەوى!

راده

ده‌با تاوانی گشت خه‌لکی،
له‌سه‌ر شانم بی
ئه‌گه‌رخۆشه‌ویستی تو،
ته‌نیا تاوانم بی!

شیاوه که خوین بگریم

شیاوه که خوین بگریم

بۆ ئه‌و به‌هاری

هیچ ته‌ونه‌گه‌ری

به‌رگی گولگولی

بۆ به‌ری رووتی ناچنی

هیچ کۆچه‌ری

له‌ناو بارگه‌ و بنه‌یدا

ئوخزنی دیمانه به‌خیریکی

بۆ ناهینی

هیچ دلداری

سییه‌ری سارد و سڤی

ناکاته جیژوانی یادی یاری!

شیاوه که خوین بگریم

بۆ ئه‌و ئاسمانه‌ی

هیچ بالداری

به‌ره‌و ته‌نیایی چڤ و چه‌مه‌پای

بال ناوه‌شیننی

له‌ شه‌قزنی باله‌کانیاندا

خەۋنى كەۋەيى ۋ
 لە ناۋ پەر ۋ پۆيشياندا
 ھىلانە يەك بۇ ھەلفرىن نابىنى!
 بۇ ئەۋ رىگايەي
 ھىچ رىبۋارى
 لە توۋلە خەۋى گران رايىناپەرپىنى
 نەرمە نارەي ھىچ گۇرانى ۋ ئاۋازى
 گۈيى گيانى خەۋالۋى نالاۋىنى
 شىاۋەكە خۋىن بگريم
 بۇ مېژۋو
 كە كراسى تەسكى بەرى
 جى شەرمى شوورەيىھەكانى ناپۇشىنى!
 بۇ ئەۋ مەۋقەي
 كە ئىتر ھىچ
 كە ئىتر چ بلىم
 كە من ۋ تۋىش ...
 ئەرى،
 شىاۋەكە خۋىن بگريم
 ئەرى،
 شىاۋەكە خۋىن بگرين!

بارە بەر

بارە بەرىڭىم،

- پىشت چەماۋە -

تاكو ئىستا

لە ژىر قورس تىرىن

ئازارەكانى ئەم جىھانەدا

كۆلم نەداۋە!

تاقەتم ھىناۋە.

بەلام نازانم

بۇ دەبىۋىۋابى؟

نە ھىچ ئازارى ھەلمدەگرىۋ

نە پىكەنىن،

ھەزدەكا لەگەلما بى!

گورگە با

بلىن،

بلىن بەۋ گورگە بايە:

ھىندە نەلوورينى

بەۋ پەنجەي تاريك ۋ تيزى

چيدى

پيىستى تورتي ھەتاۋ نەپرووشينى

خوينى بەرخى ھەژار

خەۋنى خۇشى ژيانە

لەشئەلگەي ئاۋا نەيشيۋينى

دەستىك ھەيە

لە سەروۋى ھەموۋ دەستەكانەۋە

كە رۇژى،

تۆلەي لى بىستينى!

بۇ مامۇستا حسەن زىرەك

تاجى سەر

ئىيىستا،

لە تەنيايى شەوى ژىنا،

هەنگاوى كويىرەنە نانىت و

دەستى مەرگ،

لە ناو ئەم گۆرە ويرانە،

دەريەيىناو!

ئىيىستا،

بی‌که‌سی . به‌دبه‌ختی و چاره‌ره‌شی
 «تاجی سهر» یان داناو و
 توژکالیک له خووشی
 دراوه به‌شی!

شا،

له ناو نوینی گلانووستوو و
 ئه‌ویش ...
 لای ئیمه‌ی،
 به‌هه‌گبه‌یه‌ک گورانی و ئاوازه‌وه
 به‌جی هیشتوو!

ئێستا،

وه‌سفی ده‌نگ و ئاهه‌نگی
 نه‌ له‌ کاغه‌زی گولبه‌رگا و
 نه‌ به‌ قه‌له‌می عه‌نبه‌ر بۆ
 نووسراوه

به‌لام فه‌له‌ک،

ساله‌هایه ،

ره‌ونه‌قی بازاری مانگ و روژی شکاوه!

دىدار

ئەمشەو ھاتووم
 بۇ سازى دەگەرپىم
 يېنىتە سەما
 كۆترى ھەلگورپماوى گيانم!
 دەگەرپىم بۇ پردى
 بمباتەوہ
 بەرەو

سەرەتاي ژيانم!
 ئەمشەو ھاتووم
 بە دواى ئاشيانەيەكدا
 كە تېيدا بىرەون
 ھەستە بى ئارامەكانم!
 ئەرى،

ئەمشەو ھاتووم
 بۇ سازى سوورى سەرلىۋەكانت،
 بۇ گەيشتن بە پردى دەستەكانت،
 ئەرى، ئەمشەو ھاتووم
 بۇ دىدارى دووبارەى چاۋەكانت!

شیعر

ئه گهر،
 تینه گه یشتن له شیعریکم
 هه رچی خه لکی،
 گوند و شاره
 هه رچی کریکار و
 جووتیاره!
 ئه و شیعره ده رکهن
 له م سیپاره،
 بیسوتینن
 بۆم بدهن
 له سێداره!

بیچارە

بیچارە تاکە ی!

لە سەر شوستە ی ئەم ژیا نە

لە جیی دار تیلە کان

پێدە چە قینی!

ئەم تەر مە

تا کە ی؟

-بە سەردەستە وە-

لە گەل خۆت ئە گێری!

بىچارە!

دەۋرى دارتېلەكان

روون و ديارە

ئەركى تۆ

وہ ئەستۆ گرتتى

دەۋر و رۆلىكى ترە!

قابىلى ژىنى خۆت،

تەنيا تۆى!

- ئەگەر شەك نابەى بىستى خاك -

دەس لەم ھابىل كوۋژىيە ھەلگەرە!

سەرت ھەلگەرەۋە

تا نەبۆتە گۆ

تۆ، چارەرەش نى، نا!

تەنيا و تەنيا،

چارەى خۆت لى و ن و بزرە!

بۆ مامۆستا قالممه‌ده

غەریب ژەنی شار

هه‌موو غۆر به‌تی شار هه‌که‌ی

هه‌لده‌گرت به‌ شمشاله‌که‌ی

شمشال ژەنی پیر

به‌لام شار

لەم گژەبایەدا

زوو زوو ھەلەدرانەو

بەرگەکانی تەمەنی

سال و مانگ و روژ

تێپەر دەبوو

بەلەز

دلوپ دلوپ

دەتوانەو

ھەستی نەسرەوتی غەریب ژەنی!

پاییز بوو

پاییزیکی غەمبار ...

چیدی پێی ھەل نەدەگیرا

چیدی بۆی نەدەژنرا

شمشالەکە،

غوربەتی شارەکە

شمشال ژەنی پیر!

غەریب ژەنی شار!

بەلگە يەك بۆيە كسانى

دە كەم زامە كەم بىكۈلۈنە ۋە

ئەي ئارامى گيان

دە كەم دالە كەم بىتۈنە ۋە

ھۆ ھىۋاي ژيان

دە كەم بە نىگاي

بەرز ۋە بى ۋىنەي چاۋانت

جىھانى بچۈۈك ۋە تەنگە بەرى

ھەژاريم

ۋە بىر بىنە ۋە

به بزه کانت
 دهتخوا
 هیښده مه ژمیږه فرمیسه که کانم
 ده که م پیښ بلئ،
 به رهوت،
 به روخسار،
 به رهنگ،
 به به رگ،
 به وشه،
 به ئاهه نگی دهنگ!
 «که تو نیته، هه ژاری
 بو کومه ل، سه رباری»
 خو من ده زانم
 ته رازووی ژیان
 بی من و بی هه ژاره کان
 لاسه نکه
 خو من ده زانم
 له قامو و سه که ی ئیوه دا
 ئه وه ی راقه ده کری
 هه ر رهنگه
 به بزه کانت
 دهتخوا
 هیښده مه ژمیږه فرمیسه که کانم

دە كەم زامە كەم بىكولېنەو

ئەي ئارامى گيان

دە كەم دلە كەم بتوېنەو

ھۆ ھىوای ژيان

دە ساتى بۆم بېروانە

گویت شل كە بۆم

دە گيانە

تۆش باش بىزانە:

» مردن

باشترین بەلگەيە

بۆ يەكسانى!

ئەو يەك رازە

بە ئەستاندى روحى من و تو

بارى جىھان تەرازە! »

بیکه وه نه م په نجه ره یه

گیانه!

بمبینه وه و

بو جوتی کوتری بال خویناوی

له سهر به رزه داری بالات

گهرمه هیلانه یه ک

چی که!

بو دوو ئاواره،

دوو سهرگهردان،

ره شمالي گهره ی چاوه کانت،

هه لده!

ته نیا و تینوون،

تیراویان که

له کانيایو نیگات!

له فرې که وتوون

له پیډه شتی ژیان،

ده سووړینه وه

بی هو

ئاوړه و و دیلان!

گیانه!

دریژن

ده سته کانی چاوهر و انیم

به ره و ئاسوی

چاوهر کانت

ئهمشه و هاتووم

هاتووم و

تهق تهق ...

ئالقهی سهر دهر گای ماله که تم ته قاندووه

هاتووم و

هر دوو شووشه ی ئهم په نجره ریه م

له خه و هه ستاندووه!

سوان ئهم ده ستانه و

تاسا ئهم هه نجره ریه،

گه لی تینووم، گه لی ماندووم

دهر گا پیوهمه ده و

بیکه وه ئهم په نجره ریه!

پەستی

چەندە مەردانە،
 شانت
 وەبەر ئەم شاخە بەرزانە
 دابوو،
 وا لە کەناری گیانتەو
 ھەلچووبوون و
 ئەنگوستی ئاماژەیان
 بۆ چاوی ھەتاو،
 رادەداشت!
 ئای دەشتی بیچارە!
 چەندە سووک و چرووک بووی

سەد مخابن بۇ تۇ،

پەلەي پىسى،

چ پەستىيەك،

داۋىنى گرتۇي!

تۇ نەتدەزانی

درۆزىنە رەشەبا،

دوابەخىرىتى پى تاۋانە و

سەر بەرزى تۇي پى ناخۇشە!

ئىستە،

ھەر خۇت بخۆرەۋە و

رەھۇلان بخەرە لەشت.

رووى روانىنى ئاسمانت نەبى و

بە گەرد و تۇز،

ھەردەم و روو داپۇشە!

دەك كەنەفت بى!

ئاي دەشتى بىچارە!

چەندە سووك و چرووك بووى

سەد مخابن بۇ تۇ!

پەلەي پىسى چ پەستىيەك،

داۋىنى گرتۇي!

تۇ كە

بۇ بارى بە قەرا

قورسايى ئاسمان و

- بگره پتریش -

ئەگەر ھەر بە تاکی تەنیا

شانە داخستبا

نەدەكەوتیە گلەیی و بناشت

ئۈستە، لەسەر دل

چەندە گرانی بۆ تۆ

دەردی ئەم کارە:

كە ھات رەشەبا

- بە لۆژە لۆژ - و

تەرمی پاکی

ھەزاران گەلای

- بە قسەیی خۆی -

ناشت

لە گوشەییەکی دلتا و

رۆیشت!

چەندە سووک و چرووک بووی

ئای دەشتی بیچارە!

سەد مخابن بۆ تۆ!

پەلەیی پیسی،

چ پەستیەك،

داوینی گرتووی

غوربه‌ت

(1)

نا ... نا ... !

ئه‌م ریژنه بارانه‌ش ته‌رم ناکا!

سارد و تاریکه

ئه‌مشه‌ویش .

تاک و ته‌را،

منیش،

هه‌ر ده‌بی راکشیم،

له‌ ناو تابووتی غوربه‌ته‌که‌مدا!

(2)

دوینێ،

له‌ هه‌ژاریا غه‌ریب بووم و

ئه‌مڕۆ،

له‌ بی‌که‌سی و ته‌نیااییدا،

بلیی سبه‌ینی،

له‌ کامه‌ غوربه‌تا بگیرسیمه‌وه‌؟!

نه زمون

به هزار داخه وه ...
 تا کوو ئینسانئ پیده گا
 ژیا نی چه ندها گولی پاک
 به لاوی کوتایی پی دی و
 ده بر پته وه
 به هزاران هزار داخیشه وه ...
 هیچ لاوی
 پیری تیگه یشتوو نییه و
 هیچ پیری،
 به ره و لاوه تی،
 ناگه رپته وه!

فەراملۆشی

نیوہشەو،

بە دوو دەستی لە مار ئالاو

شاگەشکە ی بوو

کە مار نە یگەست

بە یانی،

بە دوو دەستی روو بە ئاسمان

ئەو ھاواری بوو

کە چ بکا لە چلکی دوو دەست؟

سبەینی

ئەوہی لە بیرى مابوو

تەنیا،

شاگەشکە ی نیوہشەو بوو

کە چۆنی کردبوو مەست!

پیغه‌مبه‌ری نه‌زان

پیّت وایه

پیغه‌مبه‌ری وشه سه‌رگه‌ردانه‌کانی؟!

نا... نا،

تۆ بێ خه‌به‌ری،

نازانی،

که پاشکۆ و پیره‌وی شیعره شیته‌کانی!

جىاۋازى

ماموھىستا!

رەنگە پىت سەير بى،

رۆژى پىنج جار،

سەرت بۆ لای خاك ئەچى!

رەنگە نەشت بىستى،

كەسانى ھەن

گشت كات و ساتى،

دلىان بۆ لای خوا ئەچى!

نه‌زان کاری

مه‌رگ،
 ئه‌گه‌ر ده‌یزانی،
 ژیان ئاوا خو‌ش و به‌تینه
 هه‌رگیز
 روو‌حی که‌سی نه‌ده‌رفاند!
 ژیانیش،
 ئه‌گه‌ر ده‌یزانی،
 مه‌رگ ئاکامی ژینه
 هه‌میشه
 هه‌موو که‌سی به‌کام ده‌گه‌یاند!

77/6/15

مانەۋە

حەز ۋ تاسەكان دەلەين:

پاپۆرەۋانى ژيان،

دەگەرپى،

بۆ شوۋىنكى ئارام ۋ ئەبەدى ونيان

تا بۆ ھەتاھەتا،

لەنگەر بگرى

تىيدا!

!

ته قه لالا

... دیسان له سه پر او ده!
 نه متوانی نه مجاره ش
 دهس له سه ره نه ژنو
 راده بمه وه.
 ئاره قی سه ره ته ویلم ده سپرم
 جانتا که م هه لده گرمه وه
 دیسانه وه ریگا ده گرمه بهر ...
 هه تاو،
 زه ق چاوانی تی بریوم
 لیوم وشکه
 تراوکه ده بینی چاوم
 نه ژنوم ده شکیته وه
 چیدی بوم هه لئا یه ته وه
 هه نگاوم
 هیزم نه ما وه ...

نه متوانی نه مجاره ش
 دیسان له سه پر او ده!

هەلپەركیى مەرگ

تیکەلم بە
 لەم هەلپەركیى مەرگەدا،
 چاوی تامەزرۆ و
 مەراقی دلی ئەم گۆرە نابینی؟!
 ئەمشەو ئەپۆم
 سەرم ناوەتە ناو جانتاکەى سەر پشتم و
 بو شوینیکى ئەبەدى ئەپۆم
 بۆ شوینى کە لەوى،
 هەناسە،
 رەنگى خو هەلکیشانى نەبى و

ژیان،

خۆی تیدا نەگنخینی!

دەرۆمە شوینی کە لەوی،

رەشەبا،

نەتوانی بە گەلای گیانم

کایە بکا!

نەتوانی لەناو دەنگ و

هەناسە ی منا

هیلانە بۆ خۆی چیکا!

وەرە!

دەستم بگرە و

تیکەلم بە لەم هەلپەرکی مەرگەدا

چاوی تامەزرۆ و

مەراقی دلی ئەم گۆرە نابینی؟!

غەمی منت نەبی!

وەرە!

دەستم بگرە و

تەمی سەر دالم بەربادە!

مەترسە!

کەس نامان بینی.

هەتا قژە درێژ و کالەکەت

بەرزه قاقا رەنگالەکەت

ئەوئەندە ی تر،

سه‌رشیت که‌ن ره‌شه‌با
 وه‌ره و
 وه‌رمه‌کانی تیک بئالۆ سکینه
 لیچکه‌که‌ت نا!
 ته‌می سه‌ر دلم به‌ر باده
 تیکه‌لم به
 له‌م هه‌له‌په‌رکی مه‌رگه‌دا
 خو هه‌له‌وه
 قاقا بکیشه و
 پی بکوته له‌ته‌ک منا
 مه‌ترسه!
 که‌س نامان بینئ.
 با ئه‌وه‌نده‌ی تر،
 سه‌رشیت که‌ین ره‌شه‌با
 - بو هه‌له‌فریوانی خو‌م و
 خوشت بی -

ئه‌ری!
 با بپوا به‌وه‌ نه‌هینین
 که‌ مردن توانیوتی
 ده‌ستی ئه‌وینمان که‌له‌پچه‌ بکا
 که‌ ئه‌توانی ره‌شه‌با
 بو هه‌ر شوینی
 که‌ هه‌زی لی بی،

لەگەل خۆی رامان کیشییت و

بمانبا!

- بۆ هەلخەلەتانی خۆم و

خۆشت بێ -

ئەری!

با بڕوا بەو نەهینین

کە چاوی هیوامان بەسراوه و

دەستی داها توومان بڕاوه

وهره!

دەستم بگره و

تیکەلم بە

لەم هەلپەرکی مەرگەدا

چاوی تامەزرۆ و

مەراقی دلی ئەم گۆرە نابینی؟!

ئەمشەو ئەپرۆم

سەرم ناوەتە ناو جانتاکە

سەر پشتم و

بۆ شوینیکی ئەبەدی ئەپرۆم!

ئەم ئیوارە

بە هەر دوو گۆیی گیانم بیستم،

- ره شه با،

کە بە درێژایی تەمەنی،

ژینی ئیمە،

لە پێشه خۆی رادهدا! -

ئەم رازەى

بە سەرتە

بۆ زەهوى ئەدرکەند:

کەوا سەلەهەيه

ژيان و ئەوينم، پیکەوه

لە کەلەوهیهکی دووره دەست

زینده بە چال کردووه!

وهره!

دەستم بگره و

تیکەلم بەلەم هەلپەرکێی مەرگەدا

چاوی تەمەزرۆ و

مەراقی دلی ئەم گۆرە نابینی؟!

ژيان

(1)

ژيانم كۆكەيتەو،
 لاويچىك فرمىسكە،
 كە ئەويش،
 لەبەر پىتتى دەريژم
 لە رۆژى ھاتنەو، تدا!

(2)

لە كۆتايى ھەموو رۆژىكا،
 جاريك دەمرم
 تا سبەينى،
 لە داوينى خور ھەلاتىكا،
 لە دايك بم!

بۆ سەرمايەدارىك

بى رەنگ و بىن،

سىس ببوو!

ئەو گولەي،

دوينى،

لە باغچەكەي تۆ دا دىتم.

تەپ و توزى دۆلارى لە سەر نىشتىبوو،

حەسارى سەرمايەكەت،

دەورى گرتىبوو.

ئەو گولەي،

ئەمپۆ،

لە باغچەكەي تۆ دا دىتم

لە ژىر سىبەرى گەورەي،

خانووچكە بچووكەكەتدا مردىبوو!

غه‌مانی هه‌وار نشین

ئێوه

هه‌ر ساتی ده‌بی

له‌ ناو دایکا بن و

هه‌رتاوی ده‌بی

بۆ مالیک بچن و

هه‌ر ده‌مه‌ی ده‌بی

سه‌رله‌ ولاتی بده‌ن

ئه‌وه‌م له‌ بیر نه‌مابوو،

ئه‌ی غه‌مانی هه‌وارنشین!

نیشانی پرسیار

ئەویش،
 رۆژیک،
 بالای رهپ و راست بوو.
 هەر وهک ئیمه، هه‌موومان!
 له هه‌وال و
 په‌یام و
 چرپه
 ئەوه‌ندیان،
 چرپاندبه‌گویدا
 تا دوایین جار
 ته‌واو به‌خوی دا شکاوه و
 له‌و ساوه
 بوو به‌نیشانی پرسیار!

لفه دوانه

من و تاوان،
لفه دوانه یین.
گه رچی هه رگیز
به گیان و دل
یه کترمان خوش نه ویستوو
به لام قهت
یه کترمان له بیر نه کردوو!

دیوار

نځو، هه موو وان،
له سهر دیواره سارده کان
وینه ی باغچه و
گول و
په پووله ده کیشننه وه
باغچه کانیشنستان،
به گول و
په پووله کانیه وه ده کووژن!

شەویکی ھەزارانە

ئاخ که

چەن قوول و بی بنە

ئاخ که

چەن تاریک و بی رۆچنە

ئەم شەو ھەزارانە یە

کە تێیدا

ھەناسە و ھەنسک و ھیوا

ونە!

سه‌ره‌تا

ئازیز!
جیهان به گشتی،
له تۆرا
ده‌ست پێده‌کا
ته‌نیا
جیهانی بچووکی منه
له تۆدا ده‌توێته‌وه و
به دوا‌یی ده‌گا!

گرئ کویره

ژیانم،
گرئ کویره نه دراوه،
نا!

خۆم،
گرئ کویره‌م و
له‌سه‌ر ژین،
بارگه و بنه‌م داناوه!

فریای رووح

سینه‌م دادپن،
 دلم له ناو ئه‌م رکه‌یه ده‌ریزن و
 به ده‌س ته‌نیا ئازیزه‌که‌می بسپێرن
 هه‌تا ورد ورد بی ئه‌نجنی
 - که ئاواتی گه‌وره‌ی هه‌ر ئه‌مه‌ بوو -
 ئه‌زانم،
 ئه‌و به ده‌ستی ره‌شه‌بای ئه‌سپێری
 به‌لام به ره‌شه‌با بیژن:
 هه‌ر له‌تیکێ بو شوینی بنیری
 له‌تیکێ بو کانی بکا به‌ دیاری
 هه‌تا وه‌گه‌ردی خیزه‌ ورده‌کانی
 بکه‌ویته‌ چاوه‌ برکی
 ده‌گه‌ل کچانی شوخی ئاوایی
 - که نه‌کرا جارێ، به‌ ئیجگاری
 تیر له‌ تامی هه‌زیان بزانی -

بە رەشەبا يېژن،

كانى راسپېرى:

ئەگەر حەزى لى بوو

با بە يادگار

بيدا لە قژيان بەرۆكى كىژىكى نازدار

تا تىر بۆنى پرچ و بەرۆكى وان ھەلمژى و

بە رۆژگاران و بە شەوگاران،

سكالى دلداری و

دەردە دلى ئەوينى خوى

بۆيان ھەلپېژى!

بە رەشەبا يېژن:

با لەتەكىشى بە ديارى

بدا بە كورپە شوانى

ئەو ئازارەكانم بژەنى و

پەنجە لە سەر جى زامەكانم دانى

ھەتا كۆھەكان دەنگ بدەنەو و

چىرۆكى ناكامى ئەم ئەوينە

بۆ ھەموو دونيا بگىرپنەو و

- كە نەبوو كەسى، ساتى

و ھە فریای رووحم بى و

گوئى لە ھاواری دلم بگرئ -

بە رەشەبا يېژن،

كورپە شوان راسپېرى:

ټه ګه ر ځه زى لى بوو
 با ټيکه ل به سووره ګل
 بيکاته د هروئامان
 به يادگار
 بيدا به ټه وينداریکى دلته ګ و غه مبار
 تا له شهويکى تاريخ و نوو ته کا
 هاو ده مى ته نيایى ټه و بى و
 ګوى بو راز و نهينى دلى راديرى!
 سينه م دادرن
 دل م له ناو ټه م رکه يه دهر بيرن و
 به ده س ته نيا نازيزه که مى بسپيرن
 هه تا ورد ورد بى ټه نجنى
 - که ئاواتى ګه وره ي هه ر ټه مه بوو -
 ټه زانم ټه و،
 به ده ستى ره شه باى ټه سپيرى
 به لام
 به ره شه با بيرن:
 تا به ده شت و دهره ي
 نښتومانه که م دا بيوه شينى،
 يان بو هه تا هه تا
 له ناو که لين و په ستوى ميژوودا
 وه شيرى!

دیدار

تاسه،

ده‌ستم ده‌گریت و

ده‌مهینی بۆ لای تو،

پۆلێک په‌پووله‌ش به‌ دوامانه‌وه!

منی تاسه‌بار ئه‌گه‌ پیمه‌وه،

تاویریکیشم به‌ سه‌ر شانه‌وه!

ترس

ره‌نگ بوو بسله‌میڼه‌وه

هر بویه نه‌م ویرا

زورت لی نژیک بم

ده‌ترسام

سرک‌تر بی

له‌و ئاسک‌ه‌ی

له‌ ناو مژو دو‌مان

را‌ده‌کا بو هر لایه‌ک

وازم هی‌نا

ته‌نیا به‌ خزان‌ی

چه‌ند ساتی‌کی نیو‌گه‌نجی بالات و

به‌ دزینی

چه‌ند سه‌رنجی‌کی نیگات!

گه‌ل‌یک هه‌ستی کار‌ما‌مزئاساشم

ره‌وی

په‌پووله‌ی چه‌ندین په‌ی‌ف و قسه‌م

هه‌لوهری

له‌ سه‌ر لی‌وم

هی‌دی ... هی‌دی

تامی ما‌چی‌ک‌یش‌ت مه‌یی!

پیوہندی

لیوی خاک دہبزوئی،

گول دہپشکوی.

گول دہپشکوی،

باغ پیدہکهنی.

باغ پیدہکهنی،

بہ ہار دی.

بہ ہار، نیگاری گہش دینی.

نیگای گہش شاعیر دہخولقینی.

شاعیر،

شعیر دہنووسی.

ژن،

شعیر دہخوینیتہوہ،

لیوی خاک دہبزوئی!

پیکه نین

ئه وه له ته نیاییدا
منیش ده گریم
هر تو نیت
که به تاکی ته نیا
پیده که نی!

گه یشتن

به دواى ئه وینى ئه ستیره یه کدا
شه و ده کیلم،

شه به ق ده چینم
من ریواری ساته کانی ژینم
له رووناکترین ئاسمانا،
له پاکترین به ره به یانا،

تو ده بینم
تو ده بینم!

دلتەنگی

هه‌ندی دلتەنگی هه‌یه
 پێی گه‌وره‌ ده‌بی
 هه‌ندیکی‌تر،
 په‌ستت ده‌که‌ن
 به‌لام که دلتەنگی تۆ ده‌بم
 نه‌هه‌ست به‌ په‌ستی ده‌که‌م
 نه‌ پێم وایه
 گه‌وره‌ ده‌بم
 ته‌نیا،
 خۆم لێ ون ده‌بی
 له‌ نیوان
 داها‌تووێه‌کی نه‌هات و
 ئێستایه‌کی داوه‌ستاودا!